

Pelancongan Budaya di Sungai Lembing

Cultural Tourism in Sungai Lembing

Nurul Izzaidah Binti Mohd Azmi
Muammar Ghaddafi Bin Hanafiah

Program Persuratan Melayu
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan
Universiti Kebangsaan Malaysia

izzaidahmohdazmi@gmail.com
muammar@ukm.edu.my

ABSTRAK

Pelancongan budaya di kawasan Sungai Lembing kurang mendapat sambutan daripada masyarakat luar. Oleh itu, kajian ini dilakukan bertujuan untuk memperkenalkan sejarah, perkembangan, produk budaya yang ditawarkan serta mengkaji tentang usaha pihak kerajaan serta impak pelancongan terhadap masyarakat setempat. Kajian ini dilakukan bertujuan untuk menyedarkan masyarakat setempat yang tinggal di Sungai Lembing mengenai kesan-kesan pelancongan budaya ini dari beberapa aspek iaitu ekonomi, sosial dan budaya. Seterusnya, bertujuan untuk memastikan dan mencari inisiatif dalam memajukan pelancongan ini ke peringkat yang lebih tinggi. Metodologi kajian yang digunakan ialah kualitatif dan kajian lapangan iaitu menggunakan kaedah temu bual, pemerhatian, kepustakaan, tinjauan turut serta, rakaman suara serta transkripsi. Hasil kajian menunjukkan bahawa terdapat impak negatif dan positif dari aktiviti pelancongan yang dijalankan serta pihak kerajaan paling bertanggungjawab dalam usaha memajukan sektor pelancongan. Usaha yang paling penting ialah dari pihak Majlis Perbandaran Kuantan (MPK) dalam memelihara dan memulihara infrastruktur serta memajukan sektor perkhidmatan penginapan. Tuntasnya, kajian ini menyentuh tentang tempat-tempat yang menjadi daya tarikan pelancongan dan mengupas tentang usaha-usaha pihak terlibat dalam memajukan sektor pelancongan ini supaya lebih dikenali ramai.

Kata kunci: masyarakat luar, pelancongan budaya, Sungai Lembing, usaha, pihak terlibat

ABSTRACT

Cultural tourism in the Sungai Lembing area is less crowded than the public. Therefore, this study is aimed at introducing the history, development, cultural products offered and studying the government's efforts and the impact of tourism on the local community. This study is aimed at enlightening the local community living in Sungai Lembing on the cultural tourism impacts of several aspects namely economic, social and cultural. Next, it aims to ensure and seek initiatives in advancing the tourism to a higher level. The methodology of the study was qualitative and field research using interview, observation, literature, participant survey, voice recording and transcription. The findings show that there are negative and positive impacts of tourism activities being undertaken as well as the most responsible government in the development of the tourism sector. The most important of these efforts was from the Kuantan Municipal Council (MPK) in the effort to preserve and conserve the infrastructure and improve the services sector. As a matter of fact, this study addresses the places of travel attraction and explores the efforts of the parties involved in promoting the tourism sector to be more recognizable.

Keywords: *public, cultural tourism, Sungai Lembing, efforts, parties involved*

1. Pengenalan

Pelancongan budaya ialah sebarang aktiviti yang melibatkan suatu produk pelancongan dengan budaya masyarakat di tempat tersebut. Selain daripada alam semula jadi, produk budaya juga menjadi objek tarikan kehadiran seseorang pelancong ke sesuatu destinasi. Pelancong adalah seseorang pelawat yang datang dari luar tempat yang dilawatnya, manakala produk budaya pula adalah objek tarikan yang terdapat di tempat yang dilawatnya itu. Produk budaya tersebut adalah bentuk-bentuk budaya tempatan. Bentuk-bentuk budaya tempatan merujuk kepada budaya benda dan budaya bukan benda. Budaya benda merujuk kepada budaya hasil ciptaan manusia yang mempunyai nilai dan kegunaan dalam komuniti itu. Budaya bukan benda pula merujuk kepada amalan, sistem kepercayaan, pemikiran, nilai-nilai yang tidak bersifat benda, malah lebih bersifat akal-budi dan rohani. Oleh itu, penelitian perkaitan antara pelancongan dengan budaya tempatan lebih memberi tumpuan terhadap impak pelancongan kepada pembangunan budaya tempatan sahaja tanpa memikirkan usaha bagaimana untuk memajukan pelancongan tersebut.

Velene L. Smith (1989: 4-6) menyatakan terdapat perbezaan antara ‘pelancongan etnik’, ‘pelancongan sejarah dan ‘pelancongan rekreasi’ daripada pelancongan budaya. Hal ini kerana, beliau menyatakan pelancongan budaya harus dilihat dari dua sisi iaitu sisi penawaran dan sisi permintaan. Sehubungan itu, beliau mendefinisikan pelancongan budaya daripada dua sisi tersebut. Pertama ialah pelancongan budaya merupakan himpunan produk yang diklasifikasikan sebagai “budaya” yang ditawarkan di sesebuah destinasi. Kedua pula ialah pelancongan budaya merupakan kecenderungan para pelawat untuk pergi ke sesebuah destinasi kerana didorong oleh faktor budaya serta aktiviti yang dilakukan di sesebuah destinasi berkait dengan budaya (Smith, 1997: 4-6). Dorongan tersebut ialah keinginan seseorang dalam mencari pengalaman budaya dalam kalangan masyarakat tempatan.

Pada hakikatnya, pelancongan budaya merupakan jenis pelancongan yang paling awal muncul pada zaman moden kerana pelancongan moden itu sendiri dimulai oleh *The Grand Tour* sejak abad ke-16. (Burkart dan Medlik, 1981). Walaubagaimanapun, kemunculan sebagai satu konsep tersendiri pelancongan budaya masih lagi pada tahap yang baru. Pelancongan budaya muncul sebagai konsep sendiri hanya pada awal dekad 1980-an. (Howe, 2005)

Oleh itu, setiap kajian yang dibuat sememangnya mempunyai tujuan-tujuan dan matlamat yang tertentu. Keadaan ini sama seperti yang dialami oleh pengkaji. Kajian ini dilakukan untuk mencapai beberapa matlamat. Antara objektif kajian ini dilakukan adalah untuk mengenal pasti sejarah dan perkembangan Sungai Lembing, Kuantan, Pahang. Selain itu, memperkenalkan produk budaya yang ditawarkan dan mengenal pasti impak pelancongan budaya serta usaha pihak terlibat dalam memajukan sektor pelancongan budaya di Sungai Lembing

2. Tinjauan Literatur

Hasil kajian Nur Ilani Binti Shari, (2012) telah menunjukkan bagaimana pembangunan pelancongan di Kuala Kangsar, Perak dibangunkan. Kajian ini telah mengupas tentang pembangunan dari segi produk daya tarikan, pembangunan dan perancangan Bandar dan wilayah serta membincangkan tentang impak pembangunan pelancongan terhadap ekonomi, alam sekitar dan sosial. Melalui kajian ini, pengkaji telah mencapai matlamatnya dengan memperlihatkan bagaimana pembangunan pelancongan di Kuala Kangsar

membangun bermula dari bandar yang lama sehingga sudah mengalami perubahan yang semakin baik.

Kajian seterusnya ialah hasil kajian Mohammad Rosman Shah bin Kamaruzaman, (2012) membincangkan tentang implikasi perkembangan produk pelancongan terhadap aspek sosial dan ekonomi masyarakat tempatan di Felda Sungai Kelah, Sungkai, Perak Darul Ridzuan. Melalui kajian ini, dapat dilihat bahawa pengkaji telah mencapai objektif kajiannya dalam mengenal pasti perubahan yang berlaku dalam aspek sosio-ekonomi masyarakat tempatan. Kesan positif dan negatif terhadap aspek sosial dan ekonomi masyarakat setempat hasil perkembangan produk pelancongan di tempat kajiannya.

Di samping itu, kajian mengenai perkembangan produk pelancongan budaya di Mersing, Johor Darul Takzim oleh Zul Mohd Fadir bin Che Din, (2013). Kajian ini dijalankan untuk mengenal pasti sejauh mana Mersing mampu menjadi sebuah kawasan pelancongan yang maju setelah daerah Mersing tergolong dalam ECER. Hasil kajian ini mendapati bahawa banyak tempat menarik dan berpotensi untuk dibangunkan sebagai pelancongan budaya.

Seterusnya, kajian lepas oleh Muhammad Ridhwan bin Sarifin, (2009) iaitu mengenai implikasi pembangunan perindustrian terhadap sosiobudaya masyarakat Melayu. Kajian ini telah menyimpulkan bahawa masyarakat Melayu mengalami perubahan pemikiran yang menjurus ke arah pemikiran masyarakat moden. Selain itu, masyarakat perindustrian telah memberi impak yang besar terhadap nilai dan norma hidup.

Kajian seterusnya ialah mengenai pembangunan pelancongan di Kota Tinggi oleh Mohd Azhani bin Mahmood, (2007). Kajian ini menyelidik tentang usaha-usaha awal mewujudkan program pembangunan pelancongan di daerah Kota Tinggi. Hasilnya, pemuafakat dan kesedaran pihak yang berwajib tentang kepentingan industri menyebabkan masyarakat bersungguh-sungguh merangka dan melaksanakan program pembangunan demi kepentingan yang tersendiri. Secara keseluruhan kajian itu, Kota Tinggi sememangnya berpotensi untuk maju dalam sektor pelancongan.

Kajian selanjutnya adalah mengenai implikasi pembangunan pelancongan di Langkawi oleh Ku Nurul Huda, (2009). Dalam kajian ini membincangkan tentang kesan positif dan negatif pembangunan pelancongan terhadap ekonomi dan budaya masyarakat setempat. Melalui kajian ini dapat dirumuskan bahawa sesuatu tempat yang dibangunkan menjadi kawasan pelancongan akan lebih berisiko mendapat impak negatif dari segi budaya namun iimpak positifnya dapat dilihat dari hasil ekonominya.

Kesimpulannya, sektor pelancongan yang pesat telah menjadi kejutan budaya bagi masyarakat tempatan terutama golongan muda. Masalah sosial semakin timbul setelah pembangunan pelancongan dimajukan. Tindakan yang betul perlu diambil segera bagi merungkai semula persoalan-persoalan lain bagi sector pelancongan untuk terus membangun tanpa kesan yang buruk.

3. Metodologi

Kawasan kajian

Sungai Lembing terletak berhampiran dengan Kuantan di negeri Pahang Darul Makmur. Jaraknya dari Kuantan kira-kira 60km. Sungai ini merupakan cawangan kepada sungai Pahang yang lebar. Kampung yang popular di sini ialah Kampung Kenau di tepi Sungai Kenau. Kawasan ini dikelilingi kawasan berbukit-bukit dengan Gunung Tapis di utara dan Gunung Serudom di selatannya. Tempat- tempat yang akan dilawati ialah Muzium Sungai Lembing, Lombong Bijih Timah bawah tanah, Jambatan gantung kolong pahat, Air Terjun Pelangi, Bukit Panorama, dan Muzium 3d.

Rajah 1: Peta kawasan kajian

Tata cara pengumpulan data

Kajian ini berorientasikan kaedah etnografi iaitu kajian lapangan dan disokong pula oleh kajian kepustakaan. Kajian yang memerlukan kerja lapangan ini bertujuan untuk mengumpul data tentang Sungai Lembing sebagai satu tempat pelancongan yang memberi impak kepada masyarakat setempat yang boleh didapati daripada informan yang berpengetahuan mengenainya. Kerja lapangan yang dilakukan sebagai cara kepada pengkaji untuk mengumpul data melalui beberapa komponen.

Pertama ialah komponen pencarian informan yang tepat. Mencari dan memilih informan yang berpengetahuan tentang kegiatan pelancongan di Sungai Lembing. Pemilihan ini penting supaya dapat melancarkan pengerjaan sewaktu proses temu bual dijalankan dan mengelakkan adanya unsur penipuan kerana data yang diperolehi mestilah benar dan sahih. Selain itu, pengkaji perlu memilih informan yang memiliki keadaan fizikal yang baik iaitu melihat informan dari segi faktor umur dan kesihatan. Hubungan antara pengkaji dengan informan juga perlu menampakkan dan meyakinkan dengan menggunakan kemahiran dan kebijaksanaan dari aspek psikologi dan sosiologi. Kaedah temu bual penting dalam teknik mengumpul data yang berkesan. Penemu bual yang teratur sememangnya perlu untuk mendapatkan maklumat dan rangsangan untuk memulakan analisis data. Maklumat yang perlu diambil berdasarkan kaedah temu bual ialah berkaitan dengan latar belakang informan, maklumat penting mengenai sejarah dan perkembangan pelancongan budaya di Sungai Lembing dan kesan kepada masyarakat itu sendiri terhadap aktiviti pelancongan. Temu bual ini melibatkan temu bual secara mendalam dan temu bual kumpulan berfokus.

Teknik kajian yang kedua pula ialah menggunakan kaedah pemerhatian secara langsung. Pemerhatian dilakukan untuk mengenal pasti keadaan dan usaha masyarakat setempat untuk mendapatkan maklumat mengenai usah yang telah dilakukan oleh pihak berwajib terutama Majlis Perbandaran Kuantan (MPK) dalam memajukan tempat kajian. Kaedah ini memerlukan pengkaji mengambil masa selama tiga hingga empat hari untuk mendapatkan data yang tepat.

Ketiga, alat rakaman audio seperti pita, cakera padat, alat perakam suara digital akan digunakan bagi memudahkan penyelidikan supaya maklumat yang dikumpul akan dianalisis secara sempurna. Jika diperlukan, alat rakaman video juga digunakan bagi membantu pemerhatian terhadap gaya penyampaian informan sewaktu bercerita sekali gus merakamkan persekitaran.

Metodologi yang keempat ialah proses transkripsi. Setelah rakaman audio dijalankan, proses menyalin semula apa yang diperkatakan itu dipanggil sebagai proses transkripsi. Transkripsi bertujuan untuk mengolah semula data yang diperolehi daripada informan tanpa mengubah originaliti informan tersebut. Segala apa maklumat yang diperkatakan juga boleh dimasukkan dalam teknik analisis pengkaji itu kemudian.

Akhir sekali, kaedah kepustakaan juga digunakan bagi menyempurnakan kajian ini. Hal ini demikian kerana, kaedah ini dilakukan untuk mendapatkan maklumat yang terperinci mengenai pelancongan budaya. Antara perpustakaan yang dikunjungi ialah Perpustakaan Tun Sri Lanang, (PTSL) dan Perpustakaan Alam dan Tamadun Melayu (ATMA) yang terletak di Universiti Kebangsaan Malaysia. Melalui kaedah ini, segala maklumat tentang pelancongan diperolehi dan ini akan memudahkan pengkaji untuk mendapatkan data serta menambah ilmu pengetahuan tentang apa yang dikaji.

4. Dapatan dan Perbincangan

Menganalisis data adalah antara bahagian penting dalam usaha menterjemahkan hasil kajian yang diperolehi oleh pengkaji. Dalam kajian ini pengkaji melakukan penganalisan melalui kaedah temubual beberapa informan yang tepat. Antaranya ialah, Pihak Kerajaan (MPK), Pegawai Muzium, Penghulu dan beberapa penduduk kawasan kajian. Jaminan diberikan kepada informan ialah temu bual dilakukan dengan tidak mendedahkan data informan. Bagi memperkukuhkan lagi data, pengkaji menggunakan teknik rakaman audio menggunakan telefon pintar. Rakaman audio dibuat bertujuan untuk memudahkan pengkaji mentranskripsi data dengan mendengar rakaman tersebut secara berulang-ulang. Selepas kaedah transkripsi selesai, pengkaji akan membahagikan data mengikut tema dan kesesuaian dengan kerangka konsep yang hendak dianalisis. Akhir sekali, pengkaji akan membuat rumusan berpandukan kajian-kajian yang diperolehi.

4.1 Usaha Majlis Perbandaran Kuantan (MPK) dalam Memelihara dan Memulihara Kawasan Sungai Lembing

Antara usaha yang telah dilaksanakan oleh pihak kerajaan ialah menyediakan kemudahan serta perkhidmatan di Sungai Lembing. Kemudahan dan perkhidmatan yang ditawarkan memudahkan pelancong untuk melawati kawasan tersebut. Sebagai contohnya, kerajaan telah menyediakan segala infrastruktur yang lengkap dan perkhidmatan yang baik.

Infrastruktur

Sebagai tambahan, suatu kajian pemerhatian telah dilakukan di kawasan kajian iaitu berkaitan dengan kemudahan pelancongan yang disediakan untuk para pelancong. Pemerhatian dilakukan melihat kepada beberapa aspek seperti penyediaan tandas, surau, pusat perniagaan, kawasan rekreasi, laluan pejalan kaki dan papan tanda.

Tandas

Didapati kemudahan tandas yang disediakan di setiap kawasan pelancongan berada pada tahap yang memuaskan. Namun, beberapa tempat seperti Bukit Panorama dan Air Terjun Pelangi tidak menyediakan kemudahan ini memandangkan tempat tersebut di dalam hutan.

Surau

Surau sememangnya ada disediakan di beberapa kawasan kampung seperti Kampung Kolong Pahat, Kampung Melayu dan Kampung Sungai Rimau. Keadaan surau ini sudah banyak berubah berbanding dahulu yang sempit dan tidak selesa.

Pusat perniagaan

Pusat perniagaan merupakan tunggak kepada perkembangan sesuatu kawasan. Tanpa pusat perniagaan, sesuatu tempat tersebut sukar untuk dikenali ramai. Jika dilihat secara kasar

pusat perniagaan di kawasan Sungai Lembing ini kurang memuaskan dan kurang sesak seperti bandar-bandar lain. Kawasan tersebut nampak lengang dan tidak mempunyai pusat membeli belah yang besar dan mewah. Oleh itu, pihak MPK seharusnya bertanggungjawab untuk membangunkan pusat perniagaan di kawasan bandar tersebut kerana kawasan itu menjadi tumpuan utama terutamanya kepada penduduk setempat bagi memudahkan proses membeli belah.

Kawasan rekreasi

Kawasan rekreasi adalah salah satu daya tarikan untuk pelancong berkunjung pada waktu petang. Berdasarkan pemerhatian yang dilakukan, didapati bahawa tempat rekreasi di Sungai Lembing sangat memuaskan. Kawasan padang ini lengkap dengan kelengkapan alat permainan, laluan untuk pejalan kaki, basikal dan gazebo untuk beristirahat.

Laluan pejalan kaki dan basikal

Laluan pejalan kaki dan basikal disediakan bertujuan untuk menjamin keselamatan pejalan kaki dan penunggang basikal yang menggunakan laluan tersebut. Berdasarkan pemerhatian yang dibuat, laluan pejalan kaki hanya terdapat di taman permainan sahaja tetapi laluan untuk penunggang basikal berada pada tahap yang memuaskan. Hal ini demikian kerana, pihak berkuasa telah mengambil inisiatif bahawa pelancong lebih suka berbasikal di bandar Sungai Lembing berbanding berjalan kaki.

Papan tanda

Papan tanda merupakan satu kemudahan yang paling penting terutama kepada pelancong untuk mengenali suatu kawasan baru kepada mereka. Papan tanda ini dibina bertujuan untuk memudahkan orang ramai mengesan kawasan dan mencari destinasi yang ingin dituju. Oleh itu, pemerhatian telah dilakukan di kawasan kajian dan mendapati papan tanda yang telah dibuat sudah cukup memudahkan pelancongan untuk ke segenap destinasi pelancongan

Pengangkutan

Kemudahan dari segi pengangkutan pula bermakna pusat pelancongan di Sungai Lembing ada menyediakan pengangkutan seperti bas rapid Kuantan, teksi, uber, grab, basikal dan kereta sewa. Ini untuk memudahkan para pelancong untuk sampai ke destinasi pelancongan mereka. Memandangkan keadaan jalan Sungai Lembing yang tidak begitu sesak, kebanyakan anak-anak muda lebih suka menyewa basikal bersiar-siar di kota Sungai Lembing. Manakala, untuk sampai ke kawasan air terjun, para pelancong perlu menaiki kereta pacuan empat roda yang memerlukan pelancong menyewa kereta atau lebih mudah menyertai trip yang telah disediakan. Pengangkutan lain seperti bas pula bertujuan memudahkan pelancong untuk ke bandar Kuantan. Hal ini jelas sekali menunjukkan bahawa kawasan Sungai Lembing lengkap dengan kemudahan pengangkutan dan ini akan menyebabkan kadar pelancong yang berpuas hati akan datang ke sini lagi.

Makanan

Pengunjung yang datang ke kawasan kajian terutamanya pelancong yang beragama Islam tidak perlu berasa risau untuk datang melancong ke Sungai Lembing kerana susah mencari makanan. Walaupun majoritinya adalah penduduk berbangsa Cina, namun terdapat satu 'foodcourt' di tengah-tengah bandar Sungai Lembing disediakan khusus kepada mereka yang beragama Islam. Kedai makan ini disewa oleh peniaga-peniaga Islam yang menjual makanan Melayu seperti Nasi ayam, Mee Jawa, Mee Sup dan sebagainya. Bayaran harga makanan pula berbaloi dan sesuai dengan pendapatan pelancong. Mereka tidak menjual makanan dengan harga yang terlalu mahal kerana takut perniagaan mereka akan terjejas sekiranya tiada pelancong yang mahu makan di kedai mereka. Kebersihan kedai juga berada dalam keadaan yang baik dan melepasi syarat kebersihan yang ditetapkan oleh pihak yang bertanggungjawab. Tempat kedai makan juga strategik kerana menyediakan tempat letak kenderaan yang luas kepada pelanggan mereka.

4.2 Usaha Majlis Perbandaran Kuantan (MPK) dalam Memajukan Sektor Pelancongan Budaya

Selain itu, usaha untuk meningkatkan jumlah tempat-tempat penginapan seperti hotel dan chalet telah ditingkatkan oleh MPK. Usaha ini dapat dilihat melalui perubahan yang dilaksanakan oleh pihak kerajaan iaitu memperbanyakkan pembinaan hotel lima bintang yang mengenakan kadar bayaran berpatutan diiringi dengan bilik yang selesa untuk menarik minat pelancong. Sebagai contohnya, usaha yang dijalankan oleh MPK di kawasan pelancongan Sungai Lembing ialah MPK memperkenalkan pakej penginapan murah dan menarik untuk dikunjungi oleh pelancong. Usaha memajukan bandar Sungai Lembing ini dilihat melalui usaha memajukan perkhidmatan penginapan yang menarik di kawasan tersebut yang strategik iaitu di tengah-tengah bandar Sungai Lembing. Buktinya dapat dilihat dalam huraian berikut:

Perkhidmatan Penginapan

Perkhidmatan penginapan ini disediakan memandangkan pada kebiasaannya pelancong dari negeri lain akan mencari tempat penginapan untuk bermalam di tempat yang terdekat dengan destinasi pelancongan yang akan mereka lawati. Oleh itu, di Sungai Lembing terdapat tempat penginapan yang paling menarik untuk dikaji yang telah disediakan di kawasan tersebut. Penginapan tersebut ialah T-Box Sungai Lembing. Pelancong boleh memilih tempat penginapan ini dengan harga yang berpatutan dan boleh menempah melalui sistem 'online'. Tempat penginapan ini juga mempunyai keistimewaan tertentu yang akan menarik pelancong untuk datang ke sini lagi.

T-box Sungai Lembing

T-box Sungai Lembing merupakan penginapan yang sering dikunjungi dan mendapat maklum balas yang positif dari pihak pelancong. Hal ini demikian kerana, penginapan ini menyediakan bilik tidur yang cantik dengan empat konsep yang berbeza dan membantu usaha kerajaan untuk menarik minat pelancong berkunjung dan menginap di tempat tersebut. Antara konsep yang disediakan ialah Wooden Cottage, Japanese Cabin, Colourful Cabin dan Wooden White House. Keempat-empat konsep ini mempunyai keistimewaan yang tersendiri.

Wooden Cottage

Wooden Cottage terletak di atas sebuah bukit kecil dan ia dikelilingi dengan pokok-pokok bunga yang segar. Setiap cottage boleh memuatkan sehingga 6 orang, lengkap dengan bilik air peribadi, tab mandi, dapur kecil, dan balkoni peribadi.

RAJAH 1. Sumber Internet

Rajah 1 menunjukkan bahawa konsep kayu-kayan yang digunakan sebagai idea dalam memajukan perkhidmatan penginapan di Sungai Lembing. Hal ini demikian kerana, konsep

ini memang agak popular bagi sesebuah resort. Ciri-ciri rustik ditambah dengan elemen semula jadi menjadikannya antara pilihan paling digemari orang ramai.

Japanese Cabin

Japanese Cabin boleh memuatkan 4 atau 6 orang dengan katil tambahan. Ia dilengkapi dengan satu katil double, dua katil single, ruang tamu kecil dengan tatami, bilik mandi peribadi dengan pancuran mandian air panas, penghawa dingin, TV satelit, peti sejuk kecil, dan dispenser air panas/sejuk.

RAJAH 2. Sumber Internet

Rajah 2 pula menunjukkan konsep Jepun yang diperkenalkan kepada masyarakat pelancong. Jarang-jarang untuk ditemui penggunaan konsep Jepun pada kebanyakan resort di Malaysia dan ini menunjukkan suatu usaha yang baik dari pihak kerajaan di Kuantan. Walaupun tidak banyak digunakan, ciri minimalis yang diterapkan amat menarik perhatian pengunjung.

Colourful Cabin

Terdapat 12 unit Colourful Cabins. Setiap kabin boleh memuatkan 8 orang dan tidak mempunyai tandas peribadi. Semua kabin dicat dengan tema yang berbeza seperti sarang labah-labah, moo, kotak xmas, dan lain-lain. Di dalamnya terdapat 2 katil queen, 4 katil single, penghawa dingin, dispenser air panas/sejuk, dan peti sejuk kecil.

RAJAH 3. Sumber Internet

Rajah 3 menunjukkan konsep yang ketiga iaitu kabin yang berwarna-warni dan sangat menarik. Segala kemudahan juga disediakan bagi memudahkan dan memberi keselesaan kepada pengunjung kabin tersebut. Ini merupakan suatu usaha pihak kerajaan kepada

golongan muda yang kurang berkemampuan tetapi ingin merasai percutian bersama-sama teman. Hal ini demikian kerana, harga yang ditawarkan sangat berpatutan dan boleh memuatkan lebih dari 5 orang untuk satu kabin. Usaha ini bukan sahaja dapat membantu golongan muda malah menguntungkan semua pihak termasuk masyarakat setempat di Sungai Lembing.

Wooden White House

Wooden White House ini lengkap dengan 3 bilik berasingan; 1 bilik tidur dengan katil double dan 2 bilik dengan katil double decker yang boleh memuatkan 3 orang. Rumah ini boleh menampung 8 sehingga 13 orang dengan katil tambahan. Selain itu, terdapat ruang tamu, ruang makan, dapur kecil, peti sejuk, penghawa dingin, dispenser air panas/sejuk dan bilik mandi peribadi dengan pancuran mandian air panas.

RAJAH 4. Sumber Internet

Rajah 4 menunjukkan konsep yang terakhir iaitu konsep orang barat iaitu rumah putih. Melalui konsep ini, target kepada pelancong yang hadir ke situ akan semakin bertambah. Justeru, usaha kerajaan dalam perkhidmatan penginapan merupakan suatu usaha yang mampu mencapai objektifnya. Hal ini demikian kerana, pelancong asing berasa bahawa masyarakat Sungai Lembing menerima budaya barat walaupun tidak sepenuhnya.

5. Rumusan dan Cadangan

Secara kesimpulannya, kajian ini telah mencapai objektif pengkaji untuk menilai usaha pihak kerajaan iaitu MPK di Sungai Lembing dalam usaha memelihara dan memulihara serta memajukan sektor pelancongan budaya. Hal ini demikian kerana, hasil kajian mendapati bahawa kedua-dua usaha ini telah dilakukan dan mendapat impak yang baik khususnya terhadap ekonomi masyarakat di kawasan tersebut.

Usaha memelihara dan memulihara yang dijalankan di Sungai Lembing dijalankan ke atas infrastruktur yang disediakan di tempat pelancongan tersebut. Antaranya ialah tandas, surau, pusat perniagaan, kawasan rekreasi, laluan pejalan kaki dan basikal dan papan tanda. Melalui hasil kajian, didapati bahawa pihak kerajaan telah memelihara infrastruktur tersebut dan jika mengalami kerosakan akibat sudah lama tidak ditukar, pihak kerajaan mengambil inisiatif dalam memulihara infrastruktur berkenaan. Oleh itu, dapat dirumuskan bahawa usaha ini sangat membantu Sungai Lembing dalam usaha menarik dan menambah bilangan pelancong ke tempat pelancongan tersebut. Justeru, diharapkan agar pihak MPK meneruskan usaha ini dengan sentiasa memelihara infrastruktur yang disediakan kerana memelihara lebih baik daripada memulihara.

Selain itu, apa yang boleh dirumuskan melalui usaha memajukan Bandar Sungai Lembing pula ialah pihak MPK telah menunjukkan usahanya dalam sektor perkhidmatan penginapan dengan menaikkan serta mencantikkan kawasan penginapan tersebut. Sekiranya usaha seperti ini dilaksanakan secara berterusan, jumlah pelancong yang akan kembali berkunjung ke Sungai Lembing akan bertambah di samping menggalakkan kedatangan pelancong baru. Pada masa yang sama, kerajaan juga perlu mengadakan banyak promosi untuk menjelaskan aktiviti pelancongan yang diadakan di kawasan pelancongan tersebut.

Rujukan

- Ku Nurul Huda. (2009). *Implikasi Pembangunan Pelancongan di Langkawi*. Latihan Ilmiah Sarjana Muda Sastera. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mohammad Rosham Shah bin Kamaruzzaman. (2012). *Implikasi Perkembangan Produk Pelancongan terhadap Aspek Sosial dan Ekonomi Masyarakat Tempatan di Felda Sungai Kelah, Sungkai, Perak Darul Ridzuan*. Latihan Ilmiah Sarjana Muda Sastera. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mohd Azhani bin Mahmood. (2007). *Pembangunan Pelancongan di di Kota Tinggi*. Latihan Ilmiah Sarjana Muda Sastera Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Muhammad Ridhwan bin Sarifin. (2009). *Implikasi Pembangunan Perindustrian terhadap Sosiobudaya Masyarakat Melayu*. Latihan Ilmiah Sarjana Muda Sastera Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Nur Ilani binti Shari. (2012). *Pembangunan Pelancongan di Kuala, Kangar, Perak*. Latihan Ilmiah Sarjana Muda Sastera Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia
- Zul Mohd Fadir bin Che Din. (2013). *Perkembangan Produk Pelancongan Budaya di Mersing, Johor Darul Takzim*. Latihan Ilmiah Sarjana Muda Sastera Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Rujukan Internet*
- Farouq Johari.(2015). 1.42 p.m - <http://says.com/my/seismik/t-box-sungai-lembing-kuantan-pahang>